

■ Όχι στην ρινόκερη σκέψη του ρινόκερου Κοινοβουλίου μας! (ζ')

Δέκα Έπιστήμονες καταδικάζουν τις Θεωρίες Ταυτότητας Φύλου και την Θεματική Έβδομάδα...*

«Θέμα πού θίγει και ἀμφισβητεῖ τὴν ὑπόσταση τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, τὴν ἀνθρώπινη ὄντολογία»

Η «Χριστιανική Φοιτητική Δράση» συζητᾶ σχετικά μὲ τὴν Θεματικὴ Ἑβδομάδα «Σῶμα καὶ Ταυτότητα» μὲ 10 Ἐπιστήμονες ἀπὸ ὅλο τὸ φάσμα τοῦ σχετικοῦ ἐπιστημονικοῦ χώρου: Παιδαγωγικό, Ψυχοπαιδαγωγικό, Ἰατρικό, Ψυχιατρικό, Νομικό, Κοινωνιολογικό καὶ Θεολογικό.

* * *

«Χριστιανική Φοιτητική Δράση»

23 Δεκεμβρίου 2016 τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας ἀποστέλλει Ἐγκύκλιο μὲ τὴν ἔνδειξη «ἐξαιρετικὰ ἐπεῖγον» καὶ ἀνακοινώνει τὴν ὑλοποίησιν στὰ Γυμνάσια τῆς χώρας μας Θεματικὴ Ἑβδομάδα μὲ τίτλο, «Σῶμα καὶ Ταυτότητα», ἐστιάζοντας σὲ τρεῖς βασικοὺς ἄξονες: τὴν διατροφή καὶ τὴν ποιότητα ζωῆς, τὴν πρόληψη τοῦ ἐθισμού καὶ τὶς ἐξαρτήσεις, καὶ τρίτον, τὶς ἔμφυλες ταυτότητες.

Οἱ δύο πρῶτοι ἄξονες ἀποτελοῦν θέματα πού ἤδη διδάσκονται οἱ μαθητές, ὁ τρίτος ὅμως εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου νέος, καὶ μόνο ὁ νεοσύστατος ὅρος «ἔμφυλες ταυτότητες» πού τὸν χαρακτηρίζει, δημιουργεῖ εὐλογες ἀπορίες καὶ ἐρωτηματικά.

Τί ζητᾶ τελικὰ τὸ Ὑπουργεῖο;

Η Ἐγκύκλιος ἀναλύει τὸν τρίτο ἄξονα σὲ θεματικὲς πού

προκαλοῦν ἀκόμη μεγαλύτερη ἀνησυχία. **Τ**ὰ παιδιά καλοῦνται νὰ διδαχθοῦν θεωρίες γιὰ «βιολογικὸ καὶ κοινωνικὸ φύλο» καὶ νὰ «ἀποδομήσουν τὰ ἔμφυλα στερεότυπα». **Ἐ**νῶ οἱ γονεῖς, θὰ ἐνημερωθοῦν γιὰ θέματα ὅπως «φύλο», «σεξουαλικὸς προσανατολισμὸς καὶ ἀνθρώπινα δικαιώματα» καὶ «ὁμοφοβία καὶ τρανσφοβία στὴν κοινωνία καὶ στὸ σχολεῖο».

Οἱ ἀντιδράσεις εἶναι πολλές. **Ἐ**κπαιδευτικοὶ ἀρνοῦνται νὰ συμμετάσχουν στὴν Θεματικὴ Ἑβδομάδα. **Σ**υνδικαλιστικὲς ὀργανώσεις Ἐκπαιδευτικῶν καταγγέλλουν τὸ Ὑπουργεῖο γιὰ προχειρότητα καὶ αἰφνιδιασμό. **Γ**ονεῖς ζητοῦν ἀπαλλαγὴ τῶν παιδιῶν τους ἀπὸ θέματα τῆς Θεματικῆς Ἑβδομάδας. **Ἐ**κπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας ὑψώνουν ἐντονη τὴν διαμαρτυρία γιὰ τὸ γκρέμισμα τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν ἀκόμη καὶ μέσα στὸ σχολεῖο.

Ἡ «Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Δράση», ἀντιλαμβανόμενη τὴν κρισιμότητα τοῦ θέματος, θεώρησε χρέος της νὰ παρέμβει στὸν διάλογο ποῦ ἔχει ἀνοίξει, συναντώντας εἰδικοὺς ἀπὸ ὅλο τὸ φάσμα τοῦ ἐπιστημονικοῦ χώρου: Παιδαγωγικὸ, Ψυχοπαιδαγωγικὸ, Ἰατρικὸ, Ψυχιατρικὸ, Κοινωνιολογικὸ καὶ Θεολογικὸ.

Εἶναι ἔγκυρη ἐπιστημονικὰ ἡ διδασκαλία σχετικὰ μὲ τὴν ταυτότητα τοῦ φύλου ὅπως προτείνεται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο; **Εἶ**ναι τὰ παιδιά αὐτῆς τῆς ἡλικίας ὥριμα γιὰ νὰ διδαχθοῦν μία τέτοια θεματικὴ, ἀλλὰ καὶ οἱ Καθηγητὲς ἔτοιμοι νὰ τὴν διδάξουν; **Ἐ**χουν δικαίωμα οἱ γονεῖς νὰ ζητήσουν ἀπαλλαγὴ τῶν παιδιῶν τους ἀπὸ τὸ ἐν λόγῳ μάθημα;

* * *

*Παναγιώτης Γρηγορίου
Ψυχίατρος, Διδάκτωρ ΕΚΠΑ
Κέντρο Ψυχικῆς Ὑγείας Γ.Ν. «Γ. Γεννηματᾶς»*

Θὰ πρέπει νὰ σεβαστοῦμε αὐτὰ τὰ παιδάκια σ' αὐτὴν τὴν ἡλικία, τὰ ὅποια ἀγωνίζονται καὶ προσπαθοῦν νὰ δημιουργήσουν τὴν ταυτότητα τοῦ φύλου τους. **Δ**ὲν εἶναι κάτι δεδομένο ἢ ταυτότητα τοῦ φύλου, εἶναι δεδομένο σὰν ἀπαρχή, εἶναι δεδομένο σὰν μία τάση, ἀλλὰ μέσα στὴν κοινωνία τὸ ἀγόρι προσπαθεῖ νὰ ἀποκτήσει τέτοια χαρακτηριστικὰ κοινωνικά, ὥστε

νά χαρακτηρίζεται από την κοινωνία, και ειδικά απ' τους άντρες, ως άντρας. **Κ**αι τὸ κοριτσάκι ἀντιστοίχως, καὶ αὐτὸ θέλει νὰ ἀποκτήσει κάποια χαρακτηριστικά, ὥστε νὰ γίνεῖ ἀποδεκτὸ ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν γυναικῶν καὶ νὰ τὸ θεωρήσουν καὶ οἱ γυναῖκες σὰν γυναῖκα. **Δ**ιότι,

ἂν τὸ ἀπορρίψουν οἱ γυναῖκες, τὸ κοριτσάκι –μὲ τὰ ἀγόρια δὲν μπορεῖ νὰ ταυτιστεῖ ἔχει διαφορετικὸ βιολογικὸ φύλο– θὰ εἶναι ἕρμαιο.

Όλοι θέλουμε νὰ αισθανόμαστε ὅτι ἀνήκουμε κάπου, σὲ μία ἀπὸ τίς βασικὲς, ἀρχέγονες, πρωτόγονες θὰ ἔλεγα ἀρχετυπικὲς κατηγορίες, πού εἶναι τὰ δύο φύλα στὴν ζωὴ. **Τ**ὸ παιδάκι πρέπει νὰ τὸ βοηθήσουμε ὄχι νὰ τὸ μπερδέψουμε σ' αὐτὴν τὴν ἡλικία, νὰ μὴν ξέρει πὺν ἀνήκει.

* * *

Αναστάσιος Ματσόπουλος
Επικ. Καθηγητῆς Σχολικῆς Ψυχολογίας
Παιδαγωγικὸ Τμῆμα – Πανεπιστήμιο Κρήτης

Αλλὰ γιὰ νὰ προάγουμε τὴν ψυχικὴ ὑγεία, θεωρῶ τὸ ὅτι πρέπει νὰ τὸ κάνουμε μὲ ἕναν συγκεκριμένο τρόπο καὶ ἂν μὴ τί ἄλλο νὰ μὴν συγχύζουμε τὰ παιδιά. **Δ**ὲν προάγουμε τὴν ψυχικὴ ὑγεία συγχύζοντας κάποιον. **Ν**ὰ σπάσουμε τὰ στερεότυπα ἀντρικῶν, γυναικειῶν ρόλων κτλ., συμφωνοῦμε σ' αὐτὸ καὶ μιλάμε γιὰ ἰσότητα φύλων ὅποτε ὅλοι τὸ ὑποστηρίζουμε αὐτὸ τὸ κομμάτι καὶ δὲν τίθεται θέμα γιὰτὶ κάποια παιδιά πρέπει νὰ παίζουμε μόνο μὲ ὀρισμένα παιχνίδια [καὶ] κάποια ἄλλα νὰ μὴν παίζουμε μὲ κάποια ἄλλα, γιὰ παράδειγμα ὅτι τὰ ἀγόρια παίζουμε μὲ στρατιωτάκια καὶ τὰ κορίτσια παίζουμε μὲ κούκλες. **Ἐ**ντάξει. **Ἐ**τσι εἶναι ἕνα κομμάτι τῆς ἀνατροφῆς τους, τῆς κουλτούρας τους, ἴσως τῆς ἰδιοσυγκρασίας τους. **Τ**ὸ θέμα δὲν εἶναι αὐτό. **Τ**ὸ θέμα εἶναι ὅταν γίνεταῖ βαθύτερη προσέγγιση πὺν ἔχει νὰ κάνει μὲ τὴν κατανόηση τοῦ παιδιοῦ ὡς πρὸς τὸ πῶς αισθάνεταῖ τὸν ἑαυτό του. **Κ**αὶ πᾶμε σὲ θέματα τὰ ὁποῖα δὲν ξέρω ἂν ὅλα τὰ παιδιά εἶναι ἐκεῖ, ἔχουνε προβληματιστεῖ, καὶ ἂν τὸ χρονικὸ περιθώριο, πὺν τώρα τὰ συζητᾶμε αὐτὰ τὰ πράγματα, εἶναι τὸ καλύτερο. **Ό**ποτε ἔχω μία ἐπιφύλαξη γιὰτὶ ἀνοίγοντας τέτοια θέματα μπορεῖ νὰ δημιουργηθεῖ καὶ σύγχυση. **Π**ρέπει

νά γίνει με ένα συγκεκριμένο τρόπο. Μπορεί, μία πρόταση είναι, ἐφ' ὅσον αὐτὴ τὴν χρονιά θὰ γίνει πιλοτικά, τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας νὰ λάβει –γιατὶ ἀπ' ὅ,τι κατάλαβα θὰ ... κάνουν κάποια ἀποτίμηση τῆς προσπάθειας αὐτῆς– νὰ δοῦνε πῶς ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τοὺς Καθηγητὲς καὶ ἀπὸ τὰ παιδιά καὶ ὁπότε νὰ δοῦνε τὶ περαιτέρω πρέπει νὰ κάνουνε γιὰ νὰ χτίσουνε ὅλες τὶς θεματικὲς. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι, ἂν εἶχα νὰ προβλέψω, θὰ ἔχουνε ἀρκετὲς δυσκολίες στὴν τρίτη θεματικὴ, ὁπότε ἐκεῖ νὰ τὸ βελτιώσουνε καὶ νὰ τὸ κάνουνε ἔτσι πιὸ δομημένα καὶ πιὸ σωστά. Καὶ σὰς εἶπα, ἡ δικιά μου ἐμπειρία καὶ ἡ πρόβλεψη εἶναι, ὅτι πολλοὶ Καθηγητὲς δὲν θὰ τὴν κάνουνε κἂν, θὰ τὴν ἀποφύγουνε γιὰ τοὺς λόγους πού μόλις εἶπαμε. Ὅποτε ἐκεῖ νομίζω ὅτι χρειάζεται καλύτερη μελέτη ἀπὸ πλευρᾶς Ὑπουργείου.

* * *

Σοφία Τσέκου
Καθηγήτρια Κοινωνιολογίας
2ο Γυμνάσιο Κορίνθου

Γιὰ λόγους παιδαγωγικοὺς καταρχὰς δημιουργοῦνται πολλὰ προβλήματα κυρίως γιὰ τὴν τρίτη θεματικὴ ἐνότητα. **Εἶναι** πάρα πολὺ ἀνώριμα τὰ παιδιά ἡλικιακά, δὲν μποροῦνε νὰ ἐπεξεργαστοῦν στοιχεῖα γιὰ τὶς ἔμφυλες ταυτότητες. **Μὲ** λίγα λόγια ζητᾶνε τί; **Νὰ** σκεφτοῦν τὰ παιδιά, νὰ ἀρχίζουν νὰ ἐπεξεργάζονται τὴν ἰδέα ὅτι δὲν εἶναι μόνο δύο τὰ φύλα. **Τὸ** βιολογικὸ φύλο εἶναι τὸ ἀντρικὸ καὶ τὸ γυναικεῖο. **Καὶ** οἱ μαθητὲς νὰ μποῦν σὲ διαδικασίες καὶ μέσα ἀπὸ διάφορες ἐφαρμογὲς καὶ βιωματικὲς δράσεις νὰ σκεφτοῦν, ὅτι κάποια στιγμή στὴ ζωὴ τους μπορεῖ καὶ νὰ ἀλλάξουν κοινωνικὸ φύλο. **Αὐτὸ** λοιπὸν σ' αὐτὲς τὶς ἀνώριμες καὶ τρυφερὲς ἡλικίες τῆς προ-εφηβείας καὶ τῆς ἐφηβείας εἶναι ἀπαράδεκτο νὰ γίνεται καὶ μέσα στὸ χῶρο τῆς θεσμοποιημένης ... ἐκπαίδευσης. **Εἶναι** ἔννοιες πάρα πολὺ λεπτές, εἶναι ἔννοιες ἐπικίνδυνες γιὰ νὰ εἰσαγάγουμε τὰ παιδιά μας σὲ τέτοιες εὐαίσθητες θεματολογίες. **Μὲ** λίγα λόγια τὰ παιδιά γίνονται ἀντικείμενο προπαγάνδας. **Εἶναι** τόσο ἀνώριμα γιὰ νὰ σκεφτοῦν τέτοιες διαδικασίες καὶ μπορεῖ νὰ ἔχουμε καὶ τὰ ἀκριβῶς ἀντίθετα ἀπὸ τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα. Ἀηλαδή, νὰ ἀντιμετω-

πίζουμε φαινόμενα που μπορεί να κυμαίνονται από τα απλά χαριτόλογα άστεϊα των παιδιών και να φτάσουμε μέχρι το μπούλινγκ και μέχρι τα πολύ σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα.

Δέν είναι καθόλου απλά τα πράγματα, όταν μάλιστα και το εκπαιδευτικό προσωπικό δεν έχει και την κατάλληλη επιμόρφωση και την κατάλληλη αν θέλετε επεξεργασία τέτοιων έννοιών. **Γ**ι' αυτό η τρίτη ένότητα είναι εκείνη που δυναμιτίζει τις αντιδράσεις για τη Θεματική Έβδομάδα.

* * *

Αλέξανδρος Κακαβούλης
Καθηγητής Αναπτυξιακής Ψυχολογίας και Αγωγής
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η άναφορά θεμάτων όμοφυλοφιλίας στην σχολική αίθουσα είναι γενικά αντιπαιδαγωγική γιατί γίνεται λόγος για άρνητικά συμπτώματα ενός σπανίου βιολογικού φαινομένου, αίνιγματος *conundrum*, κατά την ορολογία της βιολογικής ανθρωπολογίας. **Ο**ί σχετικές πληροφορίες δεν προσφέρονται για να γίνουν σχολικές γνώσεις, όπως όλα τα άλλα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος, ούτε και για βιολογική, ψυχολογική και πνευματική καλλιέργεια των μαθητών. **Π**ρόκειται περισσότερο για ειδικά προβλήματα που πρέπει να προσεγγίζονται συμβουλευτικά από τους ειδικούς και γονείς, πάντα με σεβασμό στο κάθε ανθρώπινο πρόσωπο και στην διαφορετικότητά του.

Έτσι χαλαρώνει ή ήθικη του φύλου, όταν γίνεται αντικείμενο διδασκαλίας, δημόσιας διδασκαλίας. **Ε**πικαλούνται οι άρμόδιοι που θέλουν να εισαγάγουν αυτά τα θέματα ... έμφυλες ταυτότητες ... επικαλούνται ξένα μοντέλα. **Κ**αταρχήν, δεν είναι υποχρεωμένο το Έλληνικό Υπουργείο Παιδείας να τα αντιγράψει, γιατί έχουμε άλλη άφετηρία, έχουμε άλλες βάσεις, άλλες ρίζες έμεϊς. **Έ**χουμε την Ορθόδοξη Έκκλησία μας, ή όποια είναι κυρίαρχη θρησκευτική παρουσία στον Έλληνικό χώρο. **Δ**έν μπορούμε λοιπόν να τα άγνοήσουμε αυτά. **Δ**έν μπορούμε να άγνοήσουμε άκόμη και την άνάγκη να τεθούν θεμέλια καλής οικογένειας.

* * *

Λέω λοιπόν ότι μπορεί να έχουμε ένα άρτια καταρτισμένο πρόγραμμα σε ότι αφορά το κομμάτι της πληροφόρησης, αλλά να μην έχουμε ένα αντίστοιχο βίωμα και το βίωμα είναι που μας ενδιαφέρει πάρα πολύ. Δηλαδή ένα κομμάτι είναι της έννημέρωσης, το οποίο είναι καλό να δοθεί από το σχολείο γιατί θα δοθεί με έναν τρόπο έγκυρο, ειδικά τα παιδιά θα το αναζητήσουν και θα το αναζητήσουν ένδεχομένως και σε λιγότερο αξιόπιστους χώρους. Υπάρχει τώρα και το διαδικτυο, το οποίο προσφέρει πακτωλό πληροφοριών. Άρα χρειάζεται αυτό το κομμάτι. Ταυτόχρονα όμως αυτό που μας ενδιαφέρει και αυτό που κυρίως χτίζει ποιοτικές σχέσεις είναι το υγιές βίωμα. Το πώς βλέπω εγώ μέσα στην οικογένειά μου τους γονείς μου να ζουν την μεταξύ τους σχέση. Επιτρέπεται ή θηλυκότητα; Αναδεικνύεται από τον πατέρα μου ή θηλυκότητα της μητέρας μου; Αναδεικνύεται ο ανδρισμός του πατέρα μου από την μητέρα μου; Αυτόι οι δύο μεταξύ τους, επιτρέπουν να εκδηλώνεται ή τρυφερότητά τους; Πολύ σημαντικά θέματα και αντίστοιχα αυτά αφορούν και τον χώρο του σχολείου, γιατί πάλι οι εκπαιδευτικοί πέρα από το τι θα πούν είναι και το τι δείχνουν.

Η παρουσία ενός γονέα, ενός εκπαιδευτικού, που χαίρεται αυτό που είναι ο ίδιος ως άνθρωπος και απολαμβάνει και την σχέση του με τον σύντροφό του, είναι το καλύτερο μάθημα.

* * *

Απόστολος Νικολαΐδης
Καθηγητής Κοινωνιολογίας
της Θρησκείας και Κοινωνικής Ηθικής
Κοσμήτορας Θεολογικής Σχολής ΕΚΠΑ

Όλα τα συστήματα δύο πράγματα φοβούνται: την Οικογένεια και δεύτερον το Πρόσωπο. Δηλαδή ή Οικογένεια, επειδή αποτελεί το πρώτο κύτταρο, στο οποίο ένυπάρχουν όλες οι δομές και οι κοινωνικές λειτουργίες. Εκεί οι

γονεῖς μποροῦνε νὰ περάσουν ἐκεῖνες τὶς ἀξίες ποὺ θέλουν, οἱ ὁποῖες δὲν συμφέρουν μία κοινωνία, ἢ ὁποῖα θέλει νὰ ἐκκοσμηθεῖ περαιτέρω ἢ νὰ ἀλλάξει τὰ πράγματα ἴσως καὶ γρηγορότερα ἀπ' ὅτι οἱ θεσμοὶ μπορεῖ νὰ ἀλλάξουν ἀπὸ μόνοι τους. **Καὶ βέβαια ἡ Οἰκογένεια ἔχει τὴν δυνατότητα, ὅπως καὶ ἡ Κοινότητα, ἢ θρησκευτικὴ Κοινότητα ἀργότερα, νὰ δημιουργήσῃ ἰσχυρὲς προσωπικότητες.**

Ἡ ἀνισότητα θὰ ἔλεγα ὅτι ὑπάρχει ὀντολογικὰ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ καταλάβουμε λιγάκι καὶ ἠθικὰ. Ἐὰν σὰς κάνει ἐντύπωση ὅτι ἔχουνε περάσει δισεκατομμύρια ἀνθρώπων, καὶ θὰ περάσουν καὶ ἄλλα τόσα, καὶ κανεὶς δὲν ταυτίζεται μὲ κανέναν. Ποὺ σημαίνει, ὅτι ὁ κάθε ἀνθρώπος εἶναι μοναδικός. Αὐτὴν τὴν μοναδικότητα δὲν μπορεῖς μὲ ἰσοπεδωτικὲς μεθόδους ... τοῦ «κοινωνικοῦ φύλου» ... νὰ τὴν ἀλλάξεις, νὰ τὴν καταστρέψεις.

Ἡ τάση νὰ ἐπιβάλλω τὸ μέχρι τοῦδε ἀφύσικο ὡς φυσικό, καὶ μάλιστα νὰ θέλω νὰ τὸ ἐπιβάλλω αὐτό, εἶναι ἐπιλήψιμο. Ὅπως ἡ τάση νὰ συμπεριφερθῶ σ' αὐτὰ τὰ θέματα, ὅπως συμπεριφέρομαι ἄς ποῦμε στὸ κεφάλαιο τῆς ἐνδυμασίας, ὅπου περιμένω τὴν μόδα νὰ μοῦ πεῖ τι θὰ φορέσω φέτος. Αὐτὸ γιὰ μένα εἶναι μία ὀλοκληρωτικὴ νοοτροπία κι ἐγὼ προσωπικὰ εἶμαι ἐναντίον κάθε τέτοιας νοοτροπίας καὶ ὀλοκληροκρατίας καὶ ὀλοκληρωτισμοῦ. Καὶ νομίζω, ὅτι ἐκεῖ εἶναι ἡ ἀξία τῆς Οἰκογένειας καὶ τῶν γονέων, νὰ φτιάξουν ἰσχυρὲς προσωπικότητες ἔτσι ὥστε νὰ μὴν περιμένουν τι θὰ τοὺς ποῦν οἱ

ἄλλοι γιὰ τὸ τι πρέπει νὰ κάνουν οἱ ἴδιοι. Ἄρα λοιπόν, ἐὰν ὅλο αὐτὸ τὸ σύστημα εἶναι μία μόδα ἢ ἓνας τρόπος διασάλευσης τῆς κοινωνικῆς καὶ βιολογικῆς εὐταξίας τῶν πραγμάτων, ἐκεῖ νομίζω ὅτι χρειάζεται κανεὶς νὰ ἀντισταθεῖ.

* * *

*Καλλιρὴ Παντελίδου
Καθηγήτρια Ἀστικοῦ Δικαίου
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης*

Οἱ γονεῖς ἔχουν δικαίωμα καὶ ὑποχρέωση νὰ ἀσκοῦν τὴν λεγόμενὴ γονικὴ μέριμνα. Μὲ ἀπλᾶ λόγια τὴν φροντίδα γιὰ τὸ παιδί, ποὺ περιλαμβάνει: τὴν ἐπιμέλεια τοῦ προσώπου

του παιδιού –αυτό είναι το σπουδαιότερο τμήμα της γονικής μέριμνας– την διοίκηση της περιουσίας του και την εκπροσώπηση του παιδιού. **Σ**ημαντικό στοιχείο της επιμέλειας είναι και η σχολική εκπαίδευση του παιδιού και στο πλαίσιο αυτής της σχολικής εκπαίδευσης βεβαίως συνεργάζονται με το σχολείο. **Κ**ανονικά υπάρχει συνεργασία και όχι αντιπαλότητα. **Ό**ταν όμως το σχολείο που ύπηρετεί κατά το Σύνταγμα την έθνική και πνευματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων και την καλλιέργεια της έθνικης και θρησκευτικής συνείδησης και την διάπλαση του παιδιού σε ελεύθερο και υπεύθυνο πολίτη, έρχεται σε τόσο σοβαρά ζητήματα σε αντίθεση με τις αρχές που οι γονείς ακολουθούν, νομίζω ότι οι γονείς έχουν δικαίωμα να ζητήσουν την μη συμμετοχή των παιδιών τους. **Έ**φ' όσον με αιτιολογημένη δήλωση μπορούν να ζητήσουν άπαλλαγή από ολόκληρο μάθημα, κατά μείζονα λόγο και πάντοτε βέβαια με φειδώ, μπορούν να απαιτήσουν και μία πολύ πιο περιορισμένη σε έκταση άπαλλαγή. **Μ**ία μερική άπαλλαγή θα την ονόμαζα.

Θά μού επιτρέψτε να διευκρινίσω ότι άλλο πράγμα είναι ο σεβασμός στις επιλογές του άλλου και άλλο αν πρέπει να δοθεί και νομική δέσμευση στις επιλογές αυτές.

* * *

Νικήτας Αλιμπράντης
Όμ. Καθηγητής Κοινωνικού Δικαίου
Πανεπιστήμιο Στρασβούργου
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Η **Ευρωπαϊκή** Σύμβαση Δικαιωμάτων του Άνθρώπου λέει στο Πρωτόκολλο Άρθρο 2, ότι εάν η διδασκαλία στο σχολείο είναι αντίθετη με τις πεποιθήσεις των γονέων, θρησκευτικές ή φιλοσοφικές, μπορούν οι γονείς να ζητήσουν άπαλλαγή. **Έ**δώ πρόκειται για μία θεωρητική ιδεολογία, ή όποια είναι αντίθετη με τον σύνολο Έλληνικό πολιτισμό και βεβαίως με τις προσωπικές πεποιθήσεις πλείστων γονέων –για να μην πω της τεράστιας πλειοψηφίας– και επομένως μπορούν να ζητήσουν άπαλλαγή.

Εάν δέν υπάρξει άπαλλαγή, δέν δοθεί άπαλλαγή, τότε θα

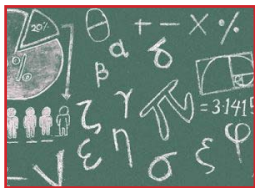

μπορούμε να πᾶμε δικαστικά και να ζητήσουμε και μάλιστα την άμεση εφαρμοστικότητα τῶν ἀποφάσεων τοῦ δικαστηρίου.

Ἐγώ προσωπικά θεωρῶ, ὅτι ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἡ Ἐγκύκλιος αὐτὴ προσκρούει στὸ Ἄρθρο 8 τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σύμβασης Δικαιωμάτων τοῦ Ἄνθρώπου, πρέπει νὰ ζητηθεῖ δικαστικὰ ἡ ἀνάκλησή της.

* * *

*Ἐμμανουὴλ Παναγόπουλος
Ἐπίκ. Καθηγητῆς Χειρουργικῆς
τ. Συντονιστῆς Διευθυντῆς ΕΣΥ*

Νομίζω, ὅτι δὲν εἶναι ζήτημα προτεραιότητας καὶ νομίζω εἶναι μία κακὴ ἐπιλογή γιατί στὰ παιδιά τοῦ Γυμνασίου, δηλαδή 12 ἕως 15 χρονῶν ποὺ ξεκινᾶνε τὴν ἐφηβεία τους, ποὺ ἔχουν ἤδη μία σύγχυση περὶ τῶν φύλων, ἐρχόμαστε ἐμεῖς νὰ τοὺς ποῦμε γιὰ ὅλες αὐτὲς τίς παραλλαγές καὶ ... γιὰ τὸ τί μπορεῖ νὰ κάνει, νὰ τοὺς μιλήσουμε γιὰ τὴν ρευστότητα τοῦ φύλου. **Νομίζω**, ὅτι δὲν τὰ βοηθοῦμε τὰ παιδιά. **Πέραν** αὐτοῦ ὅμως εἶναι, ποιός καὶ τί θὰ πεῖ στὰ παιδιά. **Εἶναι** οἱ Καθηγηταὶ ἔτοιμοι νὰ διαχειριστοῦν ἓνα τέτοιο θέμα;

* * *

*Μητρ. Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς
κ. Νικόλαος
Πρόεδρος Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ὅσο δὲ γιὰ τὸ πῶς μπῆκε, μπῆκε μὲ τὸν χαρακτήρα μιᾶς «ἐπείγουσας ἐγκυκλίου» ἀπ' ὅ,τι ξέρω. **Κανείς** δὲν ἤξερε τίποτε, ἐντελῶς ξαφνικὰ σὰν μία πολὺ μεγάλη ἀλλαγή. **Τὸ** μεγάλο γίνεται μεθοδικά, γίνεται μὲ μία προετοιμασία, γίνεται μὲ μία διαφάνεια. **Ἐμφανίζεται** λοιπὸν τώρα κάτι πολὺ μεγάλο, τὸ ὁποῖο γίνεται ὡς «ἐπανάσταση». **Ἐγώ** ἔχω ὑποψία ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει καθαρὴ σκοπιμότητα ἀλλὰ ἔχει μία σκοπιμότητα, ἡ ὁποία εἶναι κρυμμένη καὶ ἡ ὁποία στὴν οὐσία βασικὰ ἀποδομεῖ τὸν ἄνθρωπο.

Δές τε τώρα ὅμως τὴν εἰρωνεία τοῦ πράγματος. **Ἐρχόμαστε** στὸ σχολεῖο, τὸ σχολεῖο δὲν θέλει Ἱεροσκευτικὰ μὲ Κατήχηση, θέλει Ἱεροσκευτικὰ μὲ πληροφόρηση. **Σ'** αὐτὸ τὸ μάθημα [ἐνν. «Θεματικὴ Ἑβδομάδα»] γίνεται Κατήχηση. **Περνάει**

ιδεολογία. **Α**υτό γιατί να τὸ κάνει ἡ Πολιτεία ποὺ εἶναι τόσο εὐαίσθητη στὴν κατῆχηση; **Μ**ὲ ἀποτέλεσμα, ὁ κάθε διδάσκων, μὴ ἐκπαιδευμένος, μὴ εἰδικὸς νὰ περάσει ἰδεολογία. **Δ**ιότι τὸ θέμα αὐτὸ τῆς ὁμοφυλοφιλίας καὶ τῶν φύλων κτλ. ἔχει παγκόσμια ἰδεολογικοποιηθεῖ.

Αὐτὸ λοιπὸν ἐπίσης μὲ φοβίζει, διότι τελικὰ ἀντὶ νὰ κάνουμε κάτι καλὸ ποὺ θὰ ἐξυγιάνουμε τὴν ψυχὴ τὴν παιδική, τί θὰ γίνε; **Θ**ὰ τῆς δημιουργήσουμε μέσα, πιθανότατα –δὲν μπορούμε νὰ τὸ ἐλέγξουμε– θὰ τῆς δημιουργήσουμε μεγαλύτερο πρόβλημα ἀπὸ αὐτὸ ποὺ πᾶμε νὰ ἐπιλύσουμε. **Γ**ι' αὐτὸ θέλει πολὺ ὠριμότητα γιὰ νὰ γίνε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. **Θ**έλει πολὺ σεβασμὸ καὶ θέλει βαθιὰ συστολή γιὰ νὰ τὸ κάνεις. **Ἐ**δῶ λοιπὸν δὲν ὑπάρχει συστολή, ὑπάρχει θράσος, καμμιά ὠριμότητα καὶ ὑπάρχει μιὰ ἐπιθετικὴ, ἐπαναστατικὴ, ξαφνικὴ, αἰφνιδιαστικὴ ἐπιβολὴ ἐνὸς συστήματος ἀγωγῆς στὴν εὐαίσθητη ἡλικία τῶν παιδιῶν τοῦ Γυμνασίου, σὲ μία τόσο εὐαίσθητη ἐποχὴ.

Εἶπατε ἐπίσης καὶ τὸ ἐξῆς, αὐτὸ ποὺ προανέφερα κι ἐγώ, ὅτι ὁ ἓνας νὰ ἀρχίσει νὰ χρησιμοποιεῖ τρόπους τοῦ ἄλλου φύλου, ἓνα ἀγόρι ἐνὸς κοριτσιοῦ καὶ οὕτω καθεξῆς. **Γ**ιατί νὰ τὸ κάνει αὐτό; **Α**ὐτὸ σημαίνει ὅτι πάει νὰ γίνε κάτι ποὺ δὲν εἶναι. **Ἐ**μεῖς στὴν Ἐκκλησία θέλουμε νὰ βοηθήσουμε τὸν κάθε ἄνθρωπο νὰ γίνε αὐτὸ ποὺ ὄντως εἶναι.

«Μὴ μείνωμεν ὅπερ ἐσμέν, ἀλλ' ὅπερ ἡμεν γενώμεθα».

Αὐτὸ τί σημαίνει; **Ν**ὰ μὴν ἀρκεστεῖ κανεὶς σὲ αὐτὸ ποὺ τώρα εἶναι, ἀλλὰ νὰ ἀνακαλύψει αὐτὸ ποὺ ὄντως εἶναι. **Τ**ὴν κρυμμένη δυναμικὴ του. **Θ**ὰ μοῦ ἄρесе πάρα πολὺ ἓνα μάθημα, μία θεματικὴ ἐβδομάδα ἢ ἐνέσεις σὲ διάφορα μαθήματα τέτοιου φρονήματος. **Α**ὐτὸ ἐλευθερώνει τὸν ἄνθρωπο, ὅλο τὸ ἄλλο τὸν σκλαβώνει.

* * *

«Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Δράση»

Τὸ θέμα τοῦ τρίτου ἄξονα τῆς Θεματικῆς Ἑβδομάδας ποὺ ἤδη ἔχει ἀρχίσει νὰ πραγματοποιεῖται στὰ Γυμνάσια τῆς χώρας μας, ἀποδεικνύεται λοιπὸν, ὅτι εἶναι ἂν μὴ τι ἄλλο πολὺ λεπτὸ καὶ εὐαίσθητο θέμα ποὺ θίγει καὶ ἀμφισβητεῖ τὴν ὑπόσταση

τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, τὴν ἀνθρώπινη ὄντολογία. Ποὺ ἐπηρεάζει πολὺ-πλευρα τὴν κοινωνία καὶ πλήττει καίρια τὰ ἥθη καὶ τὶς παραδόσεις τῆς Πατρίδας μας. Εἶναι ἓνα θέμα ποὺ δὲν πρέπει κανέναν μας νὰ μᾶς ἀφήσει ἀδιάφορο.

(*) Βλ. http://aktines.blogspot.gr/2017/04/blog-post_493.html. Απομαγνητοφώνηση Φαίη γιὰ τὸ ΑΒΕΡΩΦ. Πηγὴ βίντεο «Χριστιανικὴ Φοιτητικὴ Δράση». • Ἐπιμέλ. ἡμετ.